

Justitiedepartementet  
Enheten för fastighetsrätt och  
associationsrätt

Vår referens/dnr:  
235/2017

103 33 Stockholm

Er referens/dnr:  
Ju2017/08451/L1

2018-02-19

## Remissvar

### Revisorsinspektionens promemoria Den framtida revisionen Morgondagens kompetenskrav – ändringar i förordningen (1995:665) om revisorer

#### Sammanfattning

Revisorsinspektionen (RI) föreslår ändringar avseende de utbildningskrav som gäller för att en sökande ska få avlägga revisorsexamen. Ändringarna är enligt myndigheten nödvändiga för att effektivisera utbildningen, göra revisorsyrket mer attraktivt och ytterligare höja revisionskvaliteten.

För att nå de uppsatta målen föreslår RI följande ändringar av behörighetskraven för att få avlägga revisorsexamen.

- Kravet på att sökanden ska ha genomgått ytterligare teoretisk eller praktisk utbildning under två år tas bort.
- Kravet på att sökandens avlagda kandidatexamen ska ha företagsekonomi som huvudområde för utbildningen tas bort.
- Det förtydligas att kandidatexamen respektive treårig praktisk utbildning är den lägsta nivån på teoretisk och praktisk utbildning som sökanden ska uppnå för att få avlägga revisorsexamen.

Svenskt Näringsliv tillstyrker förslagen. Svenskt Näringsliv utvecklar sina synpunkter i det följande.

#### Bakgrunden till förslagen enligt promemorian

Bakgrunden till förslaget är att RI genomför en översyn av nuvarande utbildningskrav för auktoriserade revisorer. Den utbildning som krävs för att bli auktoriserad som revisor är enligt RI längre och mer komplicerad än för de flesta andra kvalificerade akademiker i Sverige. Det tar ofta tio år av eftergymnasial utbildning innan revisorsexamen avläggs. Av de cirka 550 nyutbildade företagsekonomer som revisionsföretagen i Sverige anställer varje år examineras

endast cirka 150 i revisorsprovet. För att yrket ska uppfattas som attraktivt och locka till sig studenter är det, enligt RI, viktigt att vägen genom utbildningssystemet fram till auktorisation som revisor upplevs som effektiv och framkomlig.

Ansvaret för att yrket är attraktivt ligger enligt RI i första hand hos revisionsbranschen. Som tillsynsmyndighet kan dock RI bidra genom att kraven på utbildning inte i onödan försvårar rekryteringen av framtida revisorer. De sägs också i promemorian att det finns en större efterfrågan på bestyrkande i allmänhet och revision i synnerhet. Användare av revisionen vill enligt RI ha mer upplysningar från företag, särskilt icke-finansiell information, såsom hållbarhet och framåtblickande information. Vidare vill man försäkra sig om att denna information rapporteras rättvist och korrekt. Näringsliv och samhälle förväntar sig också enligt RI att revisorerna nyttjar nya arbetssätt för att driva effektivitet så att rapporteringstiderna kan förkortas, samtidigt som revisionskvaliteten fortsätter att förbättras.

Samhället behöver, enligt RI, nu och i framtiden, en revisorskår som kan ta sig an ett antal nya utmaningar. Detta kan åstadkommas genom en breddning av kompetensbasen samt genom att skapa alternativa utbildningsvägar. Sådana förändringar kommer att höja utbildningens kvalitet och relevans. I slutänden kommer den kunskapsbas som de nya utbildningskraven och de olika utbildningsvägarna ger att på samma sätt som i dag testas i det prov (revisorsexamen) som varje blivande auktoriserad revisor måste avlägga.

### **Kravet på ytterligare teoretisk eller praktisk utbildning under 2 år tas bort**

Förslagen innebär en anpassning till de minimikrav på utbildning som ställs enligt EU-reglerna (promemorian s. 12). Vidare innebär förslaget att dra ned utbildningens längd från åtta till sex år att kravet kommer att motsvara det som gäller i bland annat Danmark och Tyskland (promemorian s. 9 f).

Svenskt Näringsliv instämmer i att utbildningskraven inte utan tungt vägande skäl bör gå längre än vad som krävs av EU. Att revisorsyrket är globalt och att räkenskapsrevision i hög grad är en standardiserad tjänst talar för att förslagen i promemorian genomförs. Svenskt Näringsliv kan därför ställa sig bakom den bedömning som görs i promemorian.

Svensk Näringsliv vill dock framhålla att argumentationen i promemorian i vissa avseenden framstår som motsägelsefull och vag.

En förkortning av utbildningstiden kan vara en åtgärd för att göra revisorsyrket mer attraktivt. Här kan man dock uppfatta en målkonflikt mellan å ena sidan åtgärder för att öka attraktiviteten i yrket och å andra sidan kravet på revisionskvalitet. Svenskt Näringsliv anser att det i promemorian inte tillräckligt tydligt förklaras vilka avvägningar som gjorts i detta avseende. Det är t.ex. inte tydligt hur en sänkning av utbildningskraven från åtta till sex år kan leda till en höjning av revisionskvaliteten. I promemorian sägs att en effektivare och mer framkomlig utbildning kan attrahera fler personer med hög kompetens, vilket i sin tur medför en höjning av revisionskvaliteten (promemorian s. 10). Att kunna rekrytera personer med hög och relevant kompetens är givetvis en omständighet som kan påverka revisionskvaliteten positivt, men det framgår inte av promemorian hur detta kompenserar en förkortning av utbildningen med två år.

Det framhålls i promemorian att blivande revisorer även i framtiden måste klara provet för revisorsexamen för att bli auktoriserade. Svenskt Näringsliv anser det är mycket viktigt att gällande kravnivå för godkänt prov upprätthålls och att förkortningen av utbildningen inte leder

till sänkta på krav i examen. Det är därför tillfredsställande att det anges i promemorian (s. 6) att kompetenskraven i revisorsexamen inte ska sänkas. Men om kraven i examen ska upprätthållas måste dock frågan ställas om en förkortning av utbildningstiden i realiteten får någon avgörande betydelse.

I promemorian (s. 5) sägs att det finns risk för att revisor blir ett bristyrke i framtiden. Bortsett från en hänvisning till Arbetsförmedlingens hemsida (Yrkeskompassen, lydelse 2017-09-03) framgår inte på vilka grunder denna bedömning gjorts. En omständighet som inte berörs i promemorian är undantaget för revisionsplikt för små aktiebolag. Genom att ett stort antal aktiebolag numera har möjlighet att välja bort, och har valt bort, revision framstår det som rimligt att efterfrågan på revisionstjänster avseende företag har minskat. Svenskt Näringsliv anser därför att det inte på grundval av de begränsade uppgifterna i promemorian går att ta ställning till det framtida rekryteringsbehovet.

I promemorian sägs också (s. 6) att utbildningen av revisorer inte endast ska säkerställa att det i framtiden finns ett tillräckligt antal revisorer för näringslivets behov. Kompetensbasen behöver också vara bred och flexibel för att yrkeskåren ska kunna möta nya krav på en högt kvalificerad lagstadgad revision. Det komplexa juridiska regelverket för revision och den allt viktigare IT-revisionen kräver ofta särskilda kunskaper utöver det som ryms inom traditionell revisionsverksamhet, enligt RI. Som exempel på ett område där revisorer har fått ett utökat granskningsansvar nämns i promemorian hållbarhetsredovisning och annan icke-finansiell information. En bred kompetens är också enligt RI nödvändig för en effektiv hantering av risker för korruption och ekonomisk brottslighet.

Revisorernas utbildningssystem är enligt RI inte anpassat till de ovan beskrivna behoven och omvärldsförändringarna, samtidigt som förändringstakten ökar. Framför allt saknas i dag den bredd och flexibilitet som efterfrågas. Problemen kan emellertid enligt RI motverkas genom en breddning av kompetensbasen och genom att skapa alternativa utbildningsvägar. Detta kommer att höja kvaliteten och relevansen i utbildningen och i revisionskvaliteten.

Svenskt Näringsliv kan givetvis instämma i att utbildningskraven bör motsvara de krav som revisorsyrket ställer. Svenskt Näringsliv anser dock att det kan framstå som motsägelsefullt att å ena sidan beskriva behovet av en breddad framtida kompetens för revisorer och å andra sidan förespråka att korta utbildningen från åtta till sex år.

En möjlig orsak till denna motsägelse är att beskrivningen av revisorsrollen i promemorian är vag. Svenskt Näringsliv efterlyser en tydligare beskrivning av vilka krav på kompetens som ställs på revisorer i förhållande till de lagreglerade kraven på revision i företag. Vad är t.ex. i förhållande till det lagreglerade kravet på revision i företag nödvändiga kunskaper som bör erhållas genom obligatorisk utbildning kontra kunskaper som är bra att ha i ett bredare kompetensperspektiv? Beskrivningen av rollen bör också beakta att små aktiebolag i hög grad väljer bort revision.

### **Kravet att sökandens avlagda kandidatexamen ska ha företagsekonomi som huvudområde för utbildningen tas bort**

För att kunna tillförsäkra samhället tillräckligt många revisorer med rätt kompetens föreslår RI att kravet att kandidatexamen ska ha företagsekonomi som huvudområde för utbildningen tas bort. Eftersom revisorsdirektivet och RI:s föreskrifter fortfarande kommer att kräva att de obligatoriska ämnesområdena ingår i utbildningen, så kan visserligen företagsekonomisk inriktning enligt RI fortfarande väntas fortsätta vara det vanligast förekommande

utbildningsvalet bland de studenter som siktar på att bli auktoriserade revisorer. Samtidigt öppnas dörren för personer med annan relevant utbildningsbakgrund att kunna söka sig till revisionsbranschen, exempelvis personer med ytterligare kunskaper inom IT. En sådan ordning skulle enligt RI kunna bidra till att säkra behovet av kunskaper inom för den lagstadgade revisionen viktiga områden.

Svenskt Näringsliv kan instämma i den bedömning som RI gör avseende behovet av en breddning av revisorers utbildningsbakgrund. Den föreslagna ändringen är också förenlig med EU-rätten.

**Det förtydligas att kandidatexamen respektive treårig praktisk utbildning är den lägsta nivån på teoretisk och praktisk utbildning som sökanden ska uppnå för att få avlägga revisorsexamen**

Det framgår av promemorian att detta är ett förtydligande. Svenskt Näringsliv anser att förslaget bör genomföras.

SVENSKT NÄRINGSLIV

Claes Norberg

Sofia Bildstein-Hagberg